

Dosarul nr. 2ra-1113/20

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (jud. I. Botezatu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fujenco, A. Curdov, L. Caraianu)

ÎNCHEIERE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Grigori Calîn,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Grigori Calîn
împotriva Elenei Calîn, intervenienți accesorii Direcția Asistență Socială și Protecția
Familiei Ceadâr-Lunga, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Comrat cu
privire la schimbarea domiciliului copilului minor și eliberarea de la plata în
continuare a pensiei pentru întreținerea copilului minor,
împotriva deciziei din 20 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă:

La 02 ianuarie 2019, Grigori Calîn a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Elenei Calîn, intervenienți accesorii Direcția Asistență Socială și Protecția
Familiei Ceadâr-Lunga, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Comrat
solicitând schimbarea domiciliului copilului minor XXXXX, născută la XXXXX,
cu determinarea domiciliului cu tata Grigori Calîn, eliberarea de la plata în
continuare în beneficiul Elenei Calîn a pensiei pentru întreținerea fiicei XXXXX,
născută la XXXXX.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că în perioada 26 martie 2012-
aprilie 2018 s-a aflat în căsătorie cu Elena Calîn. La XXXXX s-a născut fiica
XXXXX. Prin hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Comrat,
căsătoria cu pârâta a fost desfăcută. Odată cu desfacerea căsătoriei, a fost determinat
domiciliul fiicei XXXXX cu mama. Prin această hotărâre s-a dispus încasarea în
beneficiul Elenei Calîn a pensiei pentru întreținerea fiicei în mărime de 960,80 de
lei lunar până la atingerea majoratului.

Totodată, a opinat că circumstanțele ce au dus la determinarea domiciliului
fiicei minore cu pârâta s-au schimbat esențial și interesele fiicei, este necesar de a fi
schimbat domiciliul cu determinarea domiciliului cu tata. În acest sens, a susținut că
necesitatea schimbării domiciliului fiicei este determinată de faptul că în prezent
pârâta nu este în stare să-i asigure condițiile necesare pentru întreținerea și educarea,
precum și o dezvoltare armonioasă fizică și spirituală.

Reclamantul a menționat că în contextul prevederilor art. 63 Codul familiei, în
calitate de persoana cu care locuiește fiica permanent, urma să-i creeze toate
condițiile necesare pentru dezvoltarea și educarea completă. În acest sens, împreună

au stabilit ca fiica să frecventeze grădinița de copii nr. 5 din sat. Congaz. Însă, începând cu luna iulie, anul 2018 și până în prezent, pârâta nu permite fiicei să frecventeze grădinița și totodată, din aceeași perioadă, cu încălcarea prevederilor art. 58, art.60, art.64 Codul familiei, îi creează impedimente în comunicarea cu ea și îndeplinirea drepturilor și obligațiilor părintești. Aceste aspecte au determinat adresarea sa către Primăria sat. Congaz, ca fiind organul de tutelă local, pentru a elucida cauzele încălcării drepturilor copilului său la o dezvoltare completă, determinarea și înlăturarea cauzelor care împiedică la frecventarea instituției preșcolare. Or, adresarea a fost determinată de faptul că copilul peste câteva luni urma a fi înmatriculat la școală, dar din cauza absenței, nu va putea de rând cu cei de vârsta sa să însușească materialul școlar, ce poate negativ influența dezvoltarea armonioasă. În rezultatul controlului s-a stabilit că pârâta contrar intereselor copilului, neluând în considerare drepturile sale părintești, câteva luni în urmă a plecat cu copilul peste hotare (presupune Turcia) și nu dorește să se ocupe de educarea fiicei, fiind confirmat faptul dat în rezultatul controlului efectuat de către poliție. În circumstanțele date, este ferm convins că în interesele copilului este necesar schimbarea domiciliului copilului minor cu determinarea cu tatăl. În opinia sa, calitățile sale morale, dragostea și atașarea față de copil, îi permit de a pretinde, deoarece este în stare de a crea condițiile necesare pentru educarea, dezvoltarea completă spirituală și fizică. La fel, situația materială, regimul de muncă, nivelul de venit, îi permit deplin de a-i asigura întreținerea, iar calitățile morale și dragostea de tată, îi permit educarea în modul cuvenit.

De asemenea, a precizat că locuiește cu părinții săi, care, la fel, iubesc fiica și sunt gata permanent să ajute la îngrijirea ei. Este în stare să-i asigure fiicei un climat psihologic favorabil pentru educarea ei. Casa părintească în care locuiește este asigurată cu toate condițiile necesare locativ-comunale. Fiica are odaie separată, mobilată. Cu părere de rău, cu pârâta nu pot ajunge la un consens referitor la domiciliul fiicei.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești, s-au respins ca fiind neîntemeiate cerințele formulate de Grigori Calîn împotriva Elenei Calîn cu privire la schimbarea domiciliului copilului minor XXXXX, născută la XXXXX, cu determinarea domiciliului cu tata Grigori Calîn și eliberarea lui Grigori Calîn de la plata în continuare în beneficiul Elenei Calîn, născută 12 august 1991, a pensiei pentru întreținerea fiicei XXXXX.

Prin decizia din 20 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat s-a respins ca fiind neîntemeiat apelul declarat de Grigori Calîn și s-a menținut fără modificări hotărârea din 19 septembrie 2019 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a redat conținutul prevederilor art.18 alin.(1) din Legea privind drepturile copilului, art. 18 alin. (1), art. 27 alin.(1)-(3) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, Principiul nr. 6 din Declarația drepturilor copilului, proclamata prin rezoluția 1386 (XIV) a Adunării Generale din 20 noiembrie 1959.

De asemenea, citând prevederile art. 63 alin. (1), (2), (3) Codul familiei, instanța de apel a conchis că aceste prevederi reglementează modul de determinare de către instanța de judecată a domiciliului copilului minor, în caz dacă între părinți nu există un acord în privința domiciliului copilului minor.

Totodată, a menționat, că prin hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Comrat, deja a fost determinat domiciliul copilului minor XXXXX, născută la XXXXX, cu mama Elena Calîn. Astfel, instanța a considerat neîntemeiată referirea reclamantului Grigori Calîn în cererea de chemare în judecată la prevederile art. 63 Codul familiei ca temei juridic al cerinței cu privire la schimbarea domiciliului copilului minor, deoarece art. 63 Codul familiei reglementează doar determinarea domiciliului copilului minor.

Cu referire la prevederile at. 64 alin.(2), (3) Codul familiei, instanța de apel a reținut că în cazul neexecutării hotărârii instanței judecătorești cu privire la modul de exercitare a drepturilor părintești, de către tată sau mamă, domiciliați separat de copil, la cererea părintelui care locuiește separat de copil, instanța judecătorească, ținând cont de interesele și opinia copilului, în funcție de vârsta și gradul său de maturitate, poate decide transmiterea copilului către acesta.

Instanța de apel a relevat că reclamantul Grigori Calîn nu a prezentat probe precum că în legătură cu încălcarea de către pârâtă a hotărârii Administrației raionului Comrat (organului de tutelă și curatelă) privind modul de comunicare cu fiica minoră XXXXX, a depus o cerere de chemare în judecată corespunzătoare, în baza cărei ar fost emisă o hotărâre privind modul de comunicare cu fiica minoră XXXXX, precum și că această hotărâre judecătorească privind modul de comunicare cu fiica minoră XXXXX, ar fi fost încălcată de pârâtă.

Instanța de apel a reținut constatarea primei instanțe precum că în concluzia organului de tutelă și curatelă nu sunt indicate anumite fapte întemeiate, care ar determina adoptarea hotărârii de schimbare a domiciliului minorei XXXXX cu tatăl Grigori Calîn, la fel, nu s-a luat în considerare că tatăl Grigori Calîn solicită determinarea cu el a domiciliului fiicei, care la moment urma să împlinească vârsta de 7 ani, perioadă în care copiii, cu atât mai mult fetele, necesită o îngrijire specifică, care în mod tradițional revine mamei, precum și atașamentul ei față de mamă.

Totodată, a menționat că faptul neexecutării hotărârii organului de tutelă și curatelă despre modul de comunicare cu copilul minor, nu constituie temei de schimbare a domiciliului copilului minor, în lipsa unei hotărâri a instanței în acest sens, care nu ar fi fost executată de părintele cu care a fost determinat domiciliul copilului minor. Astfel, a considerat că a caz lipsesc motive de fapt și de drept pentru schimbarea domiciliului minorei XXXXX.

La fel, a punctat în favoarea concluziei primei instanțe precum că de către reclamantul Grigori Calîn nu au fost prezentate probe care ar dovedi anumite acțiuni ilegale din partea Elenei Calîn.

Argumentul apelantului precum că instanța nu a motivat concluzia privind existența în prezent a atașamentului copilului față de mamă, care lipsește un timp îndelungat de la domiciliu, instanța de apel l-a considerat neîntemeiat, deoarece după cum s-a constatat cu certitudine, pârâta Elena Calîn a plecat peste hotarele Republicii Moldova nu singură, însă împreună cu fiica minoră XXXXX, domiciliul cărei a fost determinat prin hotărârea din 27 aprilie 2018 cu ea.

Apreciind argumentele apelantului privind schimbarea domiciliului minorei XXXXX și determinarea domiciliul cu el coroborate cu prevederile art. art. 3 alin.(1), art. 9 alin.(1), art. 18 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, care statuează că primordial se acordă atenție celei mai bune asigurări copilului, instanța de apel a considerat că lăsarea domiciliului

minorei XXXXX cu mama Elena Calîn, o cere în primul rând interesele copilului minor.

La 15 aprilie 2020, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.1) și la 16 aprilie 2020, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.11), Grigori Calîn a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 20 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat, solicitând declararea recursului admisibil, admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cerințelor cu schimbarea domiciliului copilului minor XXXXX, născută la XXXXX, determinarea domiciliului cu tata Grigori Calîn, eliberarea de la plata în continuare în beneficiul Elenei Calîn a pensiei pentru întreținerea fiicei XXXXX, născută la XXXXX.

În motivarea recursului s-a invocat că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel au fost adoptate cu încălcarea normelor de drept material și urmează a fi casate.

Totodată, a opinat că din înscrisurile eliberate de procuratură atestă că pe faptul scoaterii ilegale a copilului din țară a fost intentat cauza penală în privința Elenei Calîn în baza art. 207 Cod penal, fiind recunoscută în calitate de învinuită. Urmărirea penală a fost suspendată până la aflarea locului Elenei Calîn. Astfel, înscrisurile date nu doar confirmă scoaterea copilului din țară, dar și abuzul pârâtei de drepturile părintești.

Recurentul a indicat că instanțele judecătorești nu au luat în considerare o circumstanță importantă și esențială și anume că împiedicarea intenționată de a comunica și de a participa la educația copilului minor, inclusiv prin scoaterea ilegală din țară și stabilirea traiului peste hotarele țării, contravine drepturilor părintești, precum și indică la abuzul pârâtei cu drepturile părintești în dauna intereselor copilului. Instanțele au ignorat că încălcarea drepturilor minorei enumerate creează obstacole pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copilului.

La fel, a considerat că fără temei a fost ignorată concluzia organului de tutelă și curatelă care a concluzionat în favoarea schimbării domiciliului copilului minor, rezultând din interesele minorei.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților conform scrisorii de însoțire datate cu 08 iulie 2020 (Vol.II, f.d.30) și a fost recepționată de către Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Ceadâr-Lunga, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei Comrat la data de 13 iulie 2020 și 14 iulie 2020, conform avizelor de recepție (Vol.II, f.d.33-34). Din adresa Elenei Calîn a fost restituit plicul cu corespondență cu mențiunea „plecat” (Vol.II, f.d.31-32).

Referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 20 februarie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 15 aprilie 2020, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.1) și la 16 aprilie 2020, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.11).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale în adresa participanților la proces la 19 martie 2020, conform scrisorii de însoțire (Vol.I,

f.d.196) și a fost recepționată de către recurent la 24 martie 2020, conform avizului de recepție (Vol.I, f.d.199). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Grigori Calîn, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Grigori Calîn nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Grigori Calîn.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Grigori Calîn împotriva deciziei din 20 februarie 2020 a Curții de Apel Comrat.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat